

POSTANOWIENIE

Dnia 12 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Joanna Misztal-Konecka

po rozpoznaniu na posiedzeniu 12 listopada 2025 r. w Warszawie

wniosku Ł. L.

o zbadanie spełnienia przez SSN Zbigniewa Korzeniowskiego wymogów

niezawisłości i bezstronności

w sprawie II ZK 95/25 z kasacji obwinionego adwokata Ł. L. od orzeczenia

Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Adwokatury z 5 czerwca 2024 r., [...]

**na podstawie art. 29 § 10 ustawy o Sądzie Najwyższym
odrzuca wniosek.**

UZASADNIENIE

1. Wnioskiem złożonym do sprawy II ZK 95/25 obwiniony adwokat Ł. L. domagał się stwierdzenia braku spełniania wymogów niezawisłości i bezstronności przez SSN Zbigniewa Korzeniowskiego.

Skarżący podniósł, że SSN Zbigniew Korzeniowski jest sędzią w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego, będącej organem wadliwym strukturalnie i ustrojowo oraz niespełniającym wymogów praworządności. W ocenie skarżącego sędzia, który orzeka w wadliwie utworzonym i niespełniającym wymogów demokratycznego państwa prawa organie, sam nie spełnia kryteriów, o których mowa w art. 29 § 5 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (dalej: „u.SN”). Izba Odpowiedzialności Zawodowej jest zaś obciążona ryzykiem wpływu władzy wykonawczej oraz wątpliwościami co do celów i sposobu jej organizacyjnego wyodrębnienia.

Adwokat Ł. L. zwrócił również uwagę, że sposób wyboru sędziów Sądu Najwyższego do Izby Odpowiedzialności Zawodowej, niemożność odmowy przez sędziego udziału w losowaniu, wyznaczenia do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej ani orzekania w tej Izbie po wyznaczeniu przez Prezydenta RP oraz brak sprecyzowanych kryteriów, jakimi Prezydent RP powinien kierować się przy dokonaniu wspomnianego wyboru, powoduje, iż żaden sędzia orzekający w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego nie może cieszyć się w tym zakresie przymiotem niepodważalnej niezawisłości i bezstronności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

2. Zgodnie z art. 29 § 5 u.SN dopuszczalne jest badanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, na wniosek uprawnionego, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy (tzw. test niezawisłości i bezstronności sędziego).

W przedmiotowej sprawie wniosek został złożony względem sędziego Sądu Najwyższego (odpowiednio do art. 29 § 6 u.SN), przez obwinionego (uprawniony – art. 29 § 7 u.SN), w sprawie II ZB 96/25 (odpowiednio do art. 29 § 6 pkt 2 u.SN), w ustawowym terminie (odpowiednio do art. 29 § 8 u.SN).

3. Artykuł 29 § 9 u.SN stanowi, że wniosek inicjujący test niezawisłości i bezstronności sędziego powinien – pod rygorem jego odrzucenia bez wezwania do usunięcia braków formalnych (art. 29 § 10 u.SN) – czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a ponadto zawierać żądanie stwierdzenia, że w danej sprawie zachodzą przesłanki, o których mowa w § 5 (pkt 1) oraz przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie wraz z dowodami na ich poparcie (pkt 2). Skoro w założeniu ustawodawcy ów wniosek ma zmierzać do stwierdzenia niespełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów (naruszenia standardu) niezawisłości i bezstronności w konkretnej sprawie,

oczywiste jest, że nie wystarczy przytoczenie okoliczności towarzyszących powołaniu danego sędziego Sądu Najwyższego (w szczególności ewentualnych wadliwości procedury nominacyjnej – czy to w ogólności, czy to do orzekania w konkretnej Izbie Sądu Najwyższego), ale konieczne jest wskazanie także postępowania sędziego po powołaniu (przykładowo czynności jurysdykcyjnych, oświadczeń i wypowiedzi), które mogą wywoływać uzasadnione wątpliwości co do spełnienia przezeń wymagań niezawisłości i bezstronności, jak też konieczne jest wskazanie okoliczności świadczących o tym, że deficyt ten może oddziaływać na wynik konkretnej sprawy, z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy (zamiast wielu postanowienie SN z 15 listopada 2022 r., III CB 5/22 wraz z licznymi zarządzeniami powołanymi w jego uzasadnieniu oraz postanowienie SN z 14 marca 2025 r., III CB 84/24).

4. Wniosek skarżącego w sposób oczywisty nie czyni zadość tym wymaganiom. Argumentacja skarżącego podniesiona we wniosku o zbadanie spełnienia przez SSN Zbigniewa Korzeniowskiego wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie II ZK 95/25 w istocie koncentruje się na – występującej w ocenie adwokata Ł. L. – systemowej nieprawidłowości funkcjonowania Izby Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego. Argumentacja skarżącego podniesiona we wniosku nie dotyczy natomiast indywidualnych okoliczności powołania, odnoszących się do konkretnego sędziego objętego wnioskiem o przeprowadzenie tzw. testu niezawisłości i bezstronności (w tym przypadku odnoszących się do SSN Zbigniewa Korzeniowskiego).

Ponadto, wprowadzie skarżący wskazał na okoliczności towarzyszące powołaniu SSN Zbigniewa Korzeniowskiego do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego, jednakże powołane okoliczności towarzyszące powołaniu SSN Zbigniewa Korzeniowskiego do orzekania w tej Izbie Sądu Najwyższego mają charakter ogólny i dotyczą orzekania w każdej sprawie rozpatrywanej przez każdego sędziego powołanego do orzekania w wymienionej wyżej Izbie Sądu Najwyższego, co w oczywisty sposób ignoruje brzmienie art. 29 § 5 u.SN. Nie sposób nie dostrzec, że oczekiwaniem obwinionego nie jest realna ocena możliwości zabezpieczenia bezstronności sędziego w

niniejszej sprawie, ale wstrzymanie orzekania *in gremio* przez Izbę Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego.

Skarżący nie wskazał żadnych okoliczności, które wystąpiły po powołaniu SSN Zbigniewa Korzeniowskiego i mogłyby podważać zaufanie do jego bezstronności i niezawisłości, w tym w sprawie II ZK 95/25. Skarżący nie przedstawił jakichkolwiek okoliczności, a w szczególności czynności jurysdykcyjnych i prejurysdykcyjnych SSN Zbigniewa Korzeniowskiego, jego oświadczeń i wypowiedzi w sferze publicznej czy innej działalności publicznej, które świadczyłyby o braku niezawisłości i bezstronności SSN Zbigniewa Korzeniowskiego po powołaniu na urząd sędziego, w tym po powołaniu na urząd sędziego Sądu Najwyższego.

Wreszcie skarżący nie podał żadnej okoliczności świadczącej o tym, że właśnie w sprawie II ZK 95/25 deficyt niezawisłości i bezstronności miałby wpływ na wynik sprawy, z uwzględnieniem okoliczności dotyczących skarżącego i charakteru sprawy.

Braki te zgodnie z art. 29 § 10 zd. 1 u.SN stanowią podstawę do odrzucenia wniosku, bez wezwania do usunięcia braków formalnych.

5. Zgodnie z art. 29 § 10 u.SN odrzuceniu podlega wniosek niespełniający wymagań, o których mowa w § 9, złożony po upływie terminu albo z innych przyczyn niedopuszczalny. Wprawdzie w niniejszej sprawie wydane zostało zarządzenie Prezesa Izby Odpowiedzialności Zawodowej o przyjęciu wniosku, oczywiste jest jednak, że dostrzeżenie niedopuszczalności wniosku na późniejszym etapie nie wyłącza obowiązku wyciągnięcia konsekwencji prawnych tejże niedopuszczalności (art. 29 § 5-6 u.SN w zw. z art. 430 § 1 k.p.k.). Równie oczywiste jest, że sprawność i efektywność postępowania wymaga dokonanie kontroli dopuszczalności wniosku na możliwie wczesnym etapie postępowania wnioskowego, bez konieczności angażowania w procedurę oceny dopuszczalności całego składu wyznaczonego (wylosowanego) do dokonania oceny merytorycznej. Gdyby jednak kontrola na wcześniejszym etapie okazała się mało wnikliwa i nieskuteczna, a niedopuszczalny wniosek trafił na posiedzenie wyznaczone w

trybie art. 29 § 15 u.SN, wówczas z tych samych powodów również powinien być odrzucony, wówczas przez pięcioosobowy skład Sądu Najwyższego.

W niniejszej sprawie doszło do odrzucenia wniosku (a nie pozostawienia wniosku bez rozpoznania, jak mógłby sugerować art. 430 § 1 k.p.k.), albowiem art. 29 § 10 u.SN określający treść decyzji procesowej ma pierwszeństwo przed rozwiązaniami przewidzianymi w przepisach stosowanej odpowiednio – na mocy art. 29 § 24 u.SN – procedury karnej. W judykaturze Sądu Najwyższego rozstrzygnięto przy tym, że art. 29 § 15 u.SN określa skład właściwy do merytorycznego rozpoznania wniosku, natomiast w odniesieniu do rozstrzygnięć o charakterze formalnym (np. odrzucenia wniosku) przepisów określających skład sądu poszukiwać należy w przepisach właściwej procedury. W konsekwencji orzeczenie w sprawie wydał sąd w składzie jednoosobowym przewidzianym w art. 30 § 1 *in principio* k.p.k. w zw. z art. 29 § 24 u.SN.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[M. T.]

[a.ł.]